

hollands noorderkwartier

jaargang 25
nummer 4
december 2011

aflevering **88**

In dit nummer o.a.:
Genealogie Raake/Rake
Naamgeving in Spaanstalige landen
De bijzondere zoektocht naar de voorouders van Robert Sanstra en Mary Veenis

ISSN: 1383-6773

Inhoud aflevering 88, jaargang 25, nummer 4, december 2011

Van de voorzitter.....	97
Programma lezingen HNK winter 2012.....	98
Verslag ledenvergadering 12-10-2011.....	99
Oproepen van het bestuur en de redactie	100
Voor u gelezen	101
Een bijzondere zoektocht naar onze voorouders.....	102
Tips.....	111, 120, 124
Nieuwe leden	111
Verslag van de HNK-avonden sept, okt. en nov.	112
Genealogie Raake/Rake.....	114
Vraag & Antwoord.....	118
Aanwinsten bibliotheek.....	119
Gelezen in het NHD.....	120
Bijzondere schrijfwijzen in doopboek.....	121
El último nombre después del matrimonio.....	122
Opmerkelijk, Vooraankondiging boek Leek.....	124

Datum van inlevering kopij en verschijning HNK Afdelingsblad:
Nummer 89: vóór 1 februari 2012, verschijnt begin maart 2012
Nummer 90: voor 1 mei 2012, verschijnt begin juni 2012

Colofon

Hollands Noorderkwartier is een uitgave van de gelijknamige afdeling van de Nederlandse Genealogische Vereniging (NGV) en verschijnt drie à vier keer per jaar. NGV-leden, ingedeeld als lid van HNK, ontvangen het blad gratis thuis. NGV-leden buiten het verzorgingsgebied van HNK kunnen zich als 'bijkomend lid' van HNK opgeven bij de secretaris van de NGV, postbus 26, 1380 AA Weesp; de daarvoor geldende contributie-toeslag ad € 9,00 per jaar wordt centraal door de NGV geïnd. Anderen kunnen zich abonneren door betaling van € 12,50 per jaar (incl. verzendkosten), te storten op bankrekeningnummer 108334 t.n.v. NGV afdeling Hollands Noorderkwartier te Castricum, onder vermelding van 'abonnement HNK-afdelingsblad'.

Losse nummers € 2,50 (excl. verzendkosten).

Oplage: 520 exemplaren.
Vormgeving en zetwerk: Marry Luken en Piet Aaij
Druk: Kopieerinstelling Noordeloos, Scheldestraat 21, Alkmaar

De inhoud van ingezonden stukken valt buiten de verantwoording van de redactie. Artikelen kunnen door de redactie worden aangepast; over plaatsing beslist de redactie.

Voorpagina: Kapperszaak van Pieter Klopper aan de Kennemerstraatweg. Zie pag. 104

van de voorzitter

Op bezoek gaan bij vrienden is altijd een gezellige bezigheid. Zo ook tijdens ons bezoek aan de afdeling Den Helder van de NGV. In samenwerking met de bibliotheek aldaar was er een spreker van formaat uitgenodigd.

Jan Blokker was de spreker en hij besprak met de vele aanwezigen de tijd van Napoleon in onze provincie Noord-Holland. De lezing was absoluut boeiend en na de pauze kregen de aanwezigen de gelegenheid om mee te praten over dit onderwerp. Een zeer geslaagde avond was onze conclusie na afloop. Er waren van onze afdeling HNK 13 belangstellende deelnemers die zich tevoren hadden gemeld bij onze secretaresse, die in overleg met de bibliotheek Den Helder voor maximaal 15 personen kaarten kon reserveren.

In mijn vorige voorwoord had ik het over de vraag hoe de plaats Alkmaar in Suriname aan deze naam gekomen zou zijn. Bekend was wel dat de stichter van die plaats een heer Hengeveld uit Noord-Holland geweest moet zijn. Deze vraag is goed aangekomen en langzamerhand komen wij en met name de gemeente Alkmaar meer te weten over deze naamkwesitie.

Weer zo'n vraag deze keer: wij zoeken de naamgenoten van 'de Graaf' in onze provincie. Een boek van het geslacht 'de Graaf' gaat zeker t.z.t. het daglicht zien.

Terug naar onze eigen activiteiten. Op onze laatste bestuursvergadering is weer een poging gedaan om voor de komende maanden een interessante serie lezingen voor te bereiden. Mij spreekt in het bijzonder de lezing over het DNA-onderzoek enorm aan. Maar dat is pas volgend jaar april..... eerst komen nog enkele andere eveneens belangwekkende onderwerpen aan de orde. Noteert u vooral alle data die u in deze uitgave aantreft.

Wij ontmoeten elkaar graag weer in het nieuwe jaar 2012.

Truus
Schoehuijs

Programma winter 2012

door Wil Hermanus, secretaris van de afdeling Hollands Noorderkwartier

De bijeenkomsten van Hollands Noorderkwartier worden gehouden in 't Trefpunt, Louise de Colignystraat 20, 1814 JA Alkmaar, tel. 072 5123949. De zaal is open om 19.30 uur, begin lezing 20.00 uur. Belangstellenden zijn van harte welkom! De toegang is gratis, evenals het parkeren.

In uw agenda van 2012 kunt u de volgende HNK-avonden noteren:

woensdag 11 januari 2012

Nieuwjaarsbijeenkomst en presentatie van de Historische Vereniging Koedijk.

Voor de pauze is er gelegenheid voor uitwisseling van gegevens. In de pauze vieren wij het nieuwe jaar met een hapje en een sapje. Na de pauze laat de Historische Vereniging Koedijk ons kennismaken met het gebied van Koedijk langs het Noord-Hollands kanaal. Over dit gebied is al veel bekend. De enthousiaste leden van deze vereniging zullen ons aan de hand van beelden vertellen over families, boerderijen en gebeurtenissen.

woensdag 8 februari 2012

Hebben jullie dat nog niet digitaal? door Sander Wegereef.

Sander Wegereef is voormalig medewerker van het Regionaal Archief Alkmaar en nu werkzaam bij het Gemeentearchief Zaandam. Hij is voor velen een bekende. Hij was in Alkmaar coördinator van de werkgroep digitalisering van bronnen en is kenner op het gebied van digitalisering. Verder hopen we in de zaal een internet aansluiting te kunnen krijgen zodat de spreker een aantal websites kan tonen en leuke tips kan geven. Heeft u zelf ook goede voorbeelden? We horen het graag van u op deze avond.

Verder kunnen we u melden dat op **woensdag 14 maart 2012** de heer J. Cuperus komt met een lezing over Indisch familieonderzoek, en op **11 april 2012**, na een korte ledenvergadering, we de heer R. Philippo zullen horen met Valkuilen en zegeningen van DNA-onderzoek.

Verslag van de HNK-ledenvergadering dd. 12 okt. 2011

door Wil Hermanus-Schipper

In aanwezigheid van 26 personen opent voorzitter Truus Schoehuijs de vergadering. De dames Mary Geluk en Reiny Kaas stuurden een bericht van verhindering. De penningmeester Hugo van der Velde is herstellende van een operatie en kan daardoor ook niet aanwezig zijn. Gelukkig verloopt zijn herstel voorspoedig.

De voorzitter vertelt over een gift van de heer Haakman als dank voor de publicatie van zijn familiegegevens in ons afdelingsblad. Verder is er een vraag binnengekomen van de gemeente Alkmaar over een nederzetting in Suriname. Onze voorzitter heeft hierover uitvoerig gecorrespondeerd.

De oproep voor bestuursleden heeft succes gehad; de heer Jan Breggeman heeft zich bereid verklaard toe te treden tot het bestuur. Vanaf heden tot de ledenvergadering in april zal gekeken worden welke taken hij op zich kan nemen. In april 2012 zal hij officieel toetreden tot het bestuur. Jan Breggeman was al eerder bestuurslid. Toen had hij er weinig tijd voor. Nu hij gestopt is met zijn werk, is er weer meer gelegenheid om iets voor de afdeling te betekenen.

Het verslag van de ledenvergadering van 13 april 2011 wordt voorgelezen en is zonder opmerkingen goedgekeurd. De kascommissie was op 13 april nog niet compleet. Nu meldt zich gelukkig wel een reservelid, namelijk de heer Van Lierop.

Op de voorlopige begroting voor 2012 zijn wat opmerkingen gekomen van de landelijke penningmeester. De afdeling zal in totaal € 150,- worden gekort op de bedragen die in het overzicht worden genoemd. Het bestuur stelt voor om zuinig om te gaan met de posten bibliotheek, PR en het medewerkersuitstapje. De heer Van Lierop meent dat niet te veel beknipt moet worden op de franje die het verenigingsleven juist aangenaam maakt. Het bestuur zegt toe dat de reserves gebruikt zullen worden als dat nodig is. Verder zal gekeken worden naar de hoge verzendkosten van het afdelingsblad. Mogelijk is een andere distributeur goedkoper.

In het nieuwe verenigingsjaar zal het overleg met de andere Noord-Hollandse afdelingen worden voortgezet. In oktober 2012 viert afdeling Zaanstreek/Waterland haar jubileum. In het voorjaar zal er een dagje worden georganiseerd voor de medewerkers. Binnenkort zal deel worden genomen aan de landelijke PR dag die dit keer in het VC in Weesp wordt gehouden.

De markten op de Monumentendag en op de 8-oktobermarkt verliepen goed. De markt op de Monumentendag werd dit keer in een kerk gehouden die uit de looproute lag, waardoor er minder bezoek was. Volgend jaar

kunnen we hiervoor weer terecht in de Grote kerk. De deelname aan de 55+ dagen in Haarlem moest wegens tekort aan hulpkrachten worden afgezegd. Tot slot doet de voorzitter een oproep om interessante sprekers te melden bij de secretaris.

Oproepen van het bestuur en de redactie

Genealogisch spreekuur

Onlangs hebben het bestuur van HNK en Harry de Raad van het archief Alkmaar overeenstemming bereikt met een proef om 1x in de twee maanden op een woensdagmiddag een hulpmiddag te houden voor mensen die pas beginnen en die niet weten hoe ze in een archief moeten zoeken. De eerste middagen zullen zijn op **18 januari, 21 maart en 16 mei 2012** in de leeshoek van de studiezaal.

Na die proef gaan we evalueren, en bij goede moed gaan we door in juli, september en november, telkens de derde woensdag- te onthouden 1 week na onze bijeenkomst.

Vrijwel alle bestuursleden hebben zich beschikbaar gesteld en we hopen nog wat meer mensen te vinden voor dit werk. Als de groep groot genoeg is hoef je maar 1x , hooguit 2x per jaar te helpen. We gaan in groepjes van twee werken.

Om alles goed voor te bereiden gaan we komende tijd een keertje met z'n allen een oefenmiddag houden in de studiezaal onder leiding van Harry de Raad. Als je het leuk vindt om daar aan mee te doen, dan hoor ik graag zo spoedig mogelijk of je op **30 november, 7 december en/of 21 december** aanstaande mee kunt doen. Graag hoor ik twee voorkeuren van je, zodat ik een gemene deler kan maken. Ik hoop op goede berichten,

Wil Hermanus

Kopij HNK-blad

Mede dankzij uw hulp hebben Ger Telman, Piet Aaij en Marry Luken tot op heden 1048 bladzijden voor Hollands Noorderkwartier kunnen maken, de kaften niet meegerekend. Voor de buitenkant zijn we 31 keer op zoek geweest naar een illustratie of foto. Slechts twee maal is het niet gelukt om een volledig blad te maken en -u zult het al gemerkt hebben- dit nummer is er één van.... Het vullen van het blad gaat niet vanzelf. U wordt daarom van harte uitgenodigd om een bijdrage te leveren. Kwartierstaten, genealogische fragmenten, tips, suggesties, bijzondere aktes, verrassende onderzoeksresultaten etc. zijn zeer welkom. Uw hulp wordt bijzonder op prijs gesteld!

Marry Luken

Naast enkele parentelen/kwartierstaten e.d. ook belangwekkende artikelen uit de NGV-afdelingsbladen en periodieken in onze regio verschenen. U kunt de meeste bladen in onze bibliotheek inzien.

Regionale uitgaven zijn verder in het Regionaal Archief aanwezig.

'De Groene Valck' Historische Ver. Oud-Akersloot Jaarboek 2011

- Het levensverhaal van Dirk van der Eng(h) met genealogie
- Geschiedenis van de snackbar van Akersloot met familiegegevens van de familie Verduin-Eijsackers
- Een groet uit Canada van Anneke Smyth-Groen, d.v. Klaas Groen en Marie van Diepen
- De initiatiefrijke familie Velzeboer
- De geschiedenis van de Swartedijckerpolder in Banne Akersloot.

Judith **van Santen** (kwst)

Johanna Maria **van Haaren** (moederlijn)

Peter **Bosman** (gen)

Grietje **Blaauw** (kwst)

Jan **Busscher** (kwst)

Dirk Jansz. **Crok (Krok)** (gen)

Arnoldus Hubertus **Delnoy** (stamr)

Bernardus A.L. Jansen (kwst)

Tjiske Anna Magdalena **Sackman** (kwst)

Kwartier van Nijmegen jrg. 20-3

Kempen- en Peelland jrg. 19-3

Achterhoek/Liemers jrg. 19-4

Gens Propria nr. 64-2

Threant jrg. 22-3

Zaanstreek-Waterland nr. 86

GeneVer jrg. 14-3

Stichtse Heraut jrg. 23-3

Apeldoorn e.o. 2011-3

Voor geïnteresseerden:

'Begravenisrituelen' door **Gerrit Conijn**

Zaanstreek-Waterland nr. 86

'De familie **Kranen** in Schiedam, geschiedenis van de firma M. Kranen, gisthandel

Amersfoort e.o. jubileumuitgave 2011 jrg. 20-3

'Het geslacht **De Cock van Neerijnen**'

door *J.N.A. Groenendijk*

Aqua Vitae jrg. 14-2

Oud-Alkmaar Historische Vereniging Oud-Alkmaar jrg. 35 nr. 2

- De chocoladefabriek van **Ringers** door **Marlies ten Berge**. *N.B. In het Stedelijk Museum Alkmaar kunt u de expositie bezoeken!*
- Oude Hoven door **Jan Drewes**
- *Bespiegelingen over namen en ouderdom van de Alkmaarse vrouwenconventen en het gezag van Alkmaars eerste archivaris C.W. Bruinvis in de discussie daarover.*

Een bijzondere zoektocht naar onze voorouders

door Robert Sanstra en Mary Sanstra-Veenis

Eerst zullen wij ons even voorstellen:

Robert Franklin Sanstra, geboren Paramaribo, Suriname 20-05-1946 en
Mary Diana Sanstra-Veenis, geboren Heiloo 28-08-1939.

Getrouwd in Heiloo op 22 december 1969.

Zeker 15 jaar zijn we al bezig met onze stambomen.

Al jaren zijn we lid van de NGV, het CBG en de Stichting Surinaamse Genealogie.

Samen zijn wij op zoek naar onze voorouders en hun soms spannende geschiedenis (Robert).

Toen onze twee kinderen nog klein waren, kreeg ik (Mary) eens een mooi papier met daarop een boom, waar je de namen van je vader en moeder, je grootouders en zo verder op kon invullen.

Ik gaf het Robert voor zijn verjaardag in de hoop dat hij 't ook wel leuk zou vinden.

Het leek ons toen wel wat voor in het fotoalbum dat we voor de beide zoons aan het maken waren.....

Maar we hadden maar één zo'n mooi papier en het belandde in een la.

De foto's van hun opa's en oma's kwamen wél in hun eerste fotoalbums te staan en ook die van hun overgrootvaders en –moeders, voor zover we die konden achterhalen. Maar daar bleef het bij ...

Toen de zoons jaren later klaar waren met hun studies en op zichzelf gingen wonen zijn we pas echt aan de slag gegaan met de zoektocht naar onze voorouders.

Gelukkig hadden we wel al de nodige verhalen opgeschreven die we van onze moeders hadden gehoord.

Robert's vader Otto Sanstra was in 1960 te Paramaribo overleden en mijn vader Jan Veenis in 1968 in Heiloo, dus aan hen konden we geen vragen meer stellen.

We wilden persé van alle 4 de kanten een overzicht samenstellen, niet alleen van de familienaamgevers.

Dat hebben we geweten!!!..... we waren gewaarschuwd door Ria de Graaf, onze overbuurvrouw, aanspreekpunt voor het genealogieprogramma HazaData.: 'Er komt geen einde aan, het slokt je op, als je dat er voor over hebt, dan moet je er aan beginnen'.

Nu zijn we al jaren bezig met alle gegevens over Sanstra & Bartelink en Veenis & Klopper, ook verder uitwaaiend naar weer hún voorouders. Maar het leukst zijn de verhalen die we nog konden noteren. Ook wat we van nog levende tantes hoorden en nu nog van nichten en neven

natuurlijk. Iedereen draagt zijn steentje bij. Ook Seniorweb is voor ons een grote hulp. Daar krijgen we soms bronnen waar we het bestaan niet van wisten. Leden van de genealogiegroep van Seniorweb helpen andere leden die met vragen zitten en zoeken vaak ook in archieven gegevens op. Handig als je voorouders van ver weg komen. In Roberts geval: Suriname en Twente/Vriezenveen en Almelo.

Mijn voorouders komen grotendeels uit de Zaanstreek en West-Friesland.

De 4 'stamboomtakken' zijn: VEENIS en KLOPPER (Mary) - SANSTRA en BARTELINK (Robert)

Van mijn vader, **Jan Veenis**, geb. Assendelft 24-04-1910, wist ik nog wel het een en ander en mijn moeder kon er ook nog heel veel over vertellen. Bijna alle voorouders van mijn vader kwamen uit Assendelft en Westzaan. Er was ook nog een Hugenoten-voormoeder, nl. Geesje Noë, mijn betovergrootmoeder van vaders kant. Mijn vader was enig kind, dus veel familie was er niet.

Zijn moeder **Maartje Hos**, geb. Assendelft, 05-04-1885 was al op 22-06-1933 aan kanker overleden. Ze trouwde op 17-04-1909 te Assendelft met **Pieter Veenis**. Ik heb haar nooit gekend; ze stierf voor ik op 28-08-1939 in Heiloo geboren werd. Opa **Pieter Veenis** geb. Assendelft 29-04-1883, hertrouwde op 25-08-1937, nu met **Baukie van der Stadt** (weduwe van **Jacob Pot**), die ook maar één zoon had. Haar zoon heette ook Jan, net als mijn vader en hij was 12 jaar jonger..... Nu waren er dus twee kinderen die Jan heetten in het nieuwe gezin. Niet zo'n succes voor mijn vader, want die moest het huis uit, er was geen plaats meer voor hem.

Hij had al een paar jaar verkering met mijn moeder, **Catherina Klopper** geb. Wormer 25-10-1914 en dus trouwden ze bijna een maand later noodgedwongen in Wormer op 23 september 1937. Nadat ze een tijdje op een bovenwoning hadden gewoond in Wormerveer verhuisden ze in 1938 naar Heiloo, waar net een aantal nieuwe huizen waren gebouwd aan de westkant van de spoorlijn, in de Schuine Hondsboschelaan. 'Op een vroegere vuilnisbelt', vertelde mijn moeder vaak, als we als kinderen, gaten gravend in de tuin, van alles vonden: roestige messen zonder heft, brokken

kalk (prima te gebruiken om een hinkelbaan te tekenen), een roestige schaar, botten, grote kiezen van een of ander dier, pijpenkopjes....)

Maar daar, vlak bij het spoor, konden ze gelukkig een huis huren! Ze waren er dolblij mee. Wonen 'op zandgrond' was beter voor mijn vader, die nog kampte met de naweeën van malaria. Dat heerste toen veel in de natte, vochtige Zaanstreek. Hij was vaak erg ziek met hoge koorts, vertelde mijn moeder..

Mijn moeder **Catherina Klopper** geb. Wormer 25-10-1914 en overl. Bergen NH 24-5-2005, heeft twee jongere zusjes: **Jenny** met wie zij zeven jaar in leeftijd verschilde en **Willy** die geboren werd toen ze al 18 jaar was! Allebei zijn nog in leven. Eind maart 2011 is mijn tante Jenny 90 jaar geworden. Door mijn logeerpartijen bij opa **Willem Klopper** en oma **Marijtje Klopper-Koster** heb ik aan hen veel herinneringen, ook aan oude tantes en zelfs aan mijn overgrootvader en –moeder, **Maarten Koster en Ariaantje Vink** uit Wormer. Opa Klopper was aannemer en maakte ook grafstenen.

De grafsteen van over-opa en -oma Koster, gemaakt door opa Willem Klopper, staat bij ons achter in de tuin, wachtend op een gietijzeren onderstel, zodat we hem als tuintafel kunnen gebruiken.

Opa **Willem Klopper** was een nakomertje in de rij kinderen van **Pieter Klopper en Trijntje Ploeger**. Zijn oudste broer **Cornelis Klopper** had een bakkerij in Heiloo aan de Nicolaas Beetsweg.

Een andere broer was **Piet Klopper**, kapper in Heiloo..

Op deze oude ansichtkaart Piet Klopper, staand voor zijn kapperszaak aan de Kennemerstraatweg

In de oorlogsjaren en ook daarna ging ik vaak lopend met mamma naar de bakkerswinkel van inmiddels oom Cornelis zijn zoon toe om brood te halen.

Cornelis Klopper en **Aagje Kracht** woonden later aan de Raadhuisweg in Heiloo. Het was zo'n mooi huis uit de jaren rond 1900, met een balkonnetje.

Links op deze Ansichtkaart het huis van Cornelis Klopper aan de Raadhuisweg tegenover de Witte Kerk en de Willibrordusput

Toen winkelcentrum 't Loo er moest komen, is de hele rij mooie huizen daar gesloopt. Ik vind het nog steeds zonde dat dát is gebeurd.... Van de bezoeken aan tante Aagje en oom Cornelis herinner ik me nog heel goed de mooie, nu 'ouderwetse' clivia die bloeide met felrode bloemen in een grote pot op een hoog plantentafeltje. Dat stond tussen de beide voorramen, waar het gefilterde licht van de glas-in-lood-ramen bovenin naar binnen viel en allemaal gekleurde vlekjes maakte op de dingen in de kamer.

Opa Kloppers vader **Pieter Klopper** geb. Schellinkhout in 1845, was dus zoals al vermeld, getrouwd met **Trijntje Ploeger**, geb. Hensbroek 21-09-1845. Allemaal echte Noordhollanders/Westfriezen dus. Gegevens over hen zijn niet zo moeilijk te vinden. Hoewel, vóór 1800 wordt het lastiger en daar moeten we nog veel zien te achterhalen....

Huwelijksbijlagen uit de periode 1811-1888 van veel plaatsen in West-Friesland zijn in 1890 verbrand. Daar kun je vaak veel gegevens in vinden over de familieverbanden. Onder mijn voorouders van moeders kant waren er veel schilders, timmerlui en kleine middenstanders.

Maar dan Robert's kant van de zoektocht: Sanstra en Bartelink....!

Roberts voorouders gaven de nodige problemen. Zijn vader was in **Suriname** geboren uit de relatie die zijn vader **Cornelis Sanstra** geb. Den Helder, 28-08-1881 daar in Paramaribo had met zijn huishoudster **Bertholina Rijzig**. Hij kreeg 4 kinderen met haar, 2 zoons en 2 dochters. Opa Cornelis was in 1903 uitgezonden door Rijkswaterstaat voor de aanleg van de Lawa-spoorweg, van het Vaillantsplein in Paramaribo, naar Kwakoegeon in het binnenland van Suriname.

Na verloop van tijd trouwde hij, op aandringen van de RK-kerk met een andere Surinaamse vrouw, **Leocadie Calgren**, die al een zoon had. Hoewel de familie Sanstra vroeger gereformeerd was, was Cornelis door het huwelijk van Atte Sanstra met Cornelia Huybens (die van R.K.-huize was) ook Rooms-Katholiek. Hij liet de Lutherse moeder van zijn 4 kinderen in de steek.

Met zijn nieuwe echtgenote, met wie hij wél trouwde, kreeg hij nog eens 5 kinderen, allemaal dochters.

In 1930 vertrok hij met zijn 2e vrouw en op één na alle kinderen naar Nederland. De oudste dochter van het negental was al eerder naar haar oma Boon-Huybens in Amsterdam gegaan, want haar eigen moeder **Bertholina Rijzig** bij wie zij woonde, was in 1928 overleden in Paramaribo.

Na een paar jaar in Nederland stuurde Cornelis zijn zoon Otto Cornelis (Roberts vader) plotseling terug naar Suriname. Welke reden hij daarvoor had weten we niet. Maar daar stond de jongeman, terug in zijn geboorteland, helemaal alleen, terwijl zijn zusjes en oudere broer Guus in Nederland waren gebleven! Hij had gelukkig nog wel een oudere halfbroer: **Theo Rijzig**, het voorkind van zijn eigen moeder.

Deze broer woonde in Paramaribo en was schoenmaker. Bij hem kon hij aan de slag. Later hadden ze samen een schoenmakerij in de Noorderkerkstraat te Paramaribo. Er werden niet alleen schoenen gerepareerd, maar ook op maat gemaakt, zelfs laarzen! Die werden gemaakt voor rijke mensen en voor officieren. Gewone mensen en kinderen liepen destijds vaak op zelfgemaakte slippers of op blote voeten.

Otto leerde daar na een aantal jaren **Egbertine Louise Bartelink**, geb. Nickerie 13-06-1923, kennen. Al snel gingen ze samenwonen in Paramaribo. In 1942 kregen ze hun eerste zoon. Daarna volgden er nog drie dochters en twee zoons.

Robert is de derde in de rij, geboren in 1946 te Paramaribo. In 1958 trouwden 'Otto en Ine' daar alsnog voor de Lutherse kerk. Otto had nooit meer contact met zijn vader Cornelis Sanstra in Nederland. Er werd nooit over hem gesproken.... Robert wist daardoor maar heel weinig over zijn verre opa. Na het overlijden van haar man Otto op 46-jarige leeftijd, vertrok Robert's moeder in 1960 met haar 6 kinderen naar Nederland, waar al een paar van haar zussen een bestaan hadden opgebouwd. Ze kon gelukkig al snel aan de slag bij de PTT in 3 wisselende diensten. Thuis zorgden de twee oudsten voor de jongere kinderen. Ze gingen allemaal nog naar school. De jongste was pas 8 jaar.

Toen wij elkaar leerden kennen, was Roberts vader dus al lang overleden. Aan hem konden we niets meer vragen. Roberts moeder wist niets van haar schoonvader, zelfs niet waar hij geboren was in Nederland! Alleen kon ze vertellen dat haar man geen goed woord voor zijn vader over had en er ook niet over wilde praten. Hij wilde zelfs zijn erfdeel niet aanvaarden.... Ze dacht dat hij misschien in Hoorn of Leeuwarden kon zijn geboren..... Daar bleef het bij, we hadden geen enkel aanknopingspunt.

Toen we meer dan 15 jaar geleden op vakantie een "rondje Nederland" deden met ons caravannetje, kwamen we op een kleine natuurexcursie te Cornjum in de buurt van Leeuwarden. We bedachten dat we in het archief daar wel eens konden vragen of opa Cornelis Sanstra daar was geboren. Maar de mevrouw die ons te woord stond zei, dat we toch tenminste zijn geboorteplaats moesten weten en zijn volledige naam en liefst ook nog wanneer hij was geboren, anders was het echt een speld in een hooiberg.... We dropen af en gingen toen maar een kijkje nemen op de oude begraafplaats in Leeuwarden.

We moesten toch wat!....

Allerlei namen Sanstra/Sandstra/Zandstra lazen we op de grafzerken, maar geen jaartal dat een beetje in de buurt kon komen. Dit zou niks worden natuurlijk! Terug van die vakantie vroegen we het nóg maar eens aan oma en toen kwamen ook Enkhuizen en Den Helder naar voren als mogelijkheden. In het Provinciaal Archief in Haarlem zijn we toen gaan zoeken.

Daar hadden we succes! We vonden **Cornelis Sanstra**, geb. Den Helder 28-08-1881, zoon van **Cornelia Huybens** en **Atte (Otte) Sanstra** (zeeman, afwezig bij de geboorte van zijn zoon).

Onder: Otto Cornelis Sanstra geb. Paramaribo 18-12-1913 overl. Paramaribo 04-11-1960 en v.l.n.r. Egbertine Louise Bartelink geb. Nickerie 13-06-1923 overl. Amsterdam 12-02-2003. Jan Pietersz Veenis geb. Assendelft 24-04-1910 overl. Heiloo 20-01-1968 en Catharina Willems Klipper geb. Wormer 25-10-1914 overl. Bergen 24-05-2005.

Echtpaar links: Wijnand Frederik Bartelink geb. Ben. Saramacca 24-10-1872 overl. Paramaribo 16-03-1943 en Johanna Carolina Klaverweide geb. Paramaribo 17-12-1894 overl. Paramaribo 21-09-1969

Echtpaar midden: Pieter Klaasz Veenis geb. Assendelft 29-04-1883 overl. Assendelft 18-11-1961 en Maartje Jans Hos geb. Assendelft 05-04-1885 overl. Assendelft 22-06-1933

Echtpaar rechts: Willem Pietersz Klopper geb. Wormer 07-12-1887 overl. Wormer 05-10-1964 en Marijtje Maartens Koster geb. Wormer 09-03-1889 overl. Wormer 02-10-1962.

Dat was al iets! De naam Cornelis kwam in de vaders naam terug en Otto was waarschijnlijk ook vernoemd naar Atte (spreek uit Ôtte in het Fries)... dat móest hem wel zijn! Later ontdekten we uit allerlei andere gegevens, ook uit Suriname, dat onze veronderstelling op waarheid berustte. **Atte Jurriens Sanstra**, geboren in Enkhuizen, was de zoon van **Jurjan Sanstra**, die in 1812 te Bovenkarspel was geboren en in 1835 getrouwd met **Trijntje Kort**. Jurjan was de zoon van Atte Jurjens Atsma/Sanstra, trekschipper en geboren in 1790 te Bolsward.

Dus in eerste instantie zochten we verder via Tresoar in Leeuwarden. Maar op een gegeven moment kwamen we er achter dat Cornelis nooit een zoon van Atte kon zijn. Atte Sanstra was namelijk omgekomen bij een scheepsramp met de **ss. 'Friesland'** voor de kust van Portugal in het jaar 1877.

Cornelis werd geboren in 1881, dat was dus onmogelijk!

De moeder van Cornelis trouwde later, na de doodverklaring van haar echtgenoot door het Arrondissement Gerecht in Alkmaar, voor de tweede keer met **Simon Boon** geb.te Zaandam in 1845.

We vermoeden dat hij de biologische vader is van Cornelis.

Cornelia Sanstra-Huybens was namelijk in 1880 met haar twee kinderen tijdelijk naar Rotterdam verhuisd, waarschijnlijk om het marinepensioen te regelen van haar omgekomen echtgenoot. In 1881 kwam ze terug in Den Helder en een maand later beviel ze van Cornelis. **Simon Boon** was al een flink aantal maanden bij haar in het pension in Rotterdam en kwam met haar mee terug Den Helder. Inmiddels hebben we contact met Wim Boon, een nazaat van de broer van Simon Boon.

In zijn genealogie stond onze opa Cornelis te boek als **Cornelis Boon (Sanstra)**!

Pas het afgelopen jaar vonden we in het Maritiem Museum een boekje over de scheepsramp. En in de Koninklijke Bibliotheek moet een gedicht liggen dat is gemaakt n.a.v. diezelfde scheepsramp.

Daar moeten we nog een keer naar op zoek om er een kopie van te maken.

De moeders kant van Robert is de **familie Bartelink**, oorspronkelijk afkomstig uit **Almelo** en **Vriezenveen** (o.a. Vriezenveense Rusluie)..

Pieter Willem Bartelink ged. Almelo, 25-03-1778 was getrouwd met **Helena Bosscher** ged. Amsterdam, 22-10-1783. Ze kregen zes zoons, waaronder in 1811 als laatste kind **Frederik Bartelink** geb. Amsterdam 6-4-1811. Een broer van Frederik, nl. Jan Ede Bartelink vertrok naar Sint-Petersburg en trouwde aldaar. Ze hadden daar een textielzaak.

Frederik werd al op jonge leeftijd plantagedirecteur op de **plantage La Jalousie** in Suriname. Op 21-jarige leeftijd werd zijn eerste zoon geboren uit de verhouding met z'n slavine **Judicque**. Het moet een mooie vrouw zijn geweest, vertelde eens iemand die ons gegevens gaf over de Bartelinks in Suriname. Hij paradeerde met haar in de stad, trots op de mooie vrouw en zijn drie kinderen. Trouwen met een slavine was toen niet mogelijk.... Ze kregen in totaal drie zoons.

Eén ervan, de middelste zoon, is de overgrootvader van Robert: **Egbert Jacobus Bartelink** geb. Paramaribo 13-5-1833. Hij was dus een mulat (verbastering van het Spaanse 'mulatto', afgeleid van het Latijnse woord voor muilezel 'mulus', een bastaard). Frederik Bartelink was in 1837 begonnen met de manumissie (het vrijkopen van een slaaf) van zijn kinderen en hun moeder.

Maar hij stierf in op 21-4-1838 vóór het rond was, waarschijnlijk aan 'gele koorts'. Daarna gingen Judicque en de 3 kinderen als erfenis naar Frederiks broer **Egbert Bartelink**, die ook in Suriname woonde. Egbert Bartelink was 'slagter' in Paramaribo. Maar ook Egbert overleed bijna 4 maanden later op 16-8-1838. Er waren toen veel gevallen van gele koorts.

De vrouw van Egbert, **Johanna Carolina Cooman** aanvaardde de erfenis niet en toen werden Judicque en haar drie zoontjes aan de overheid toegewezen. Gelukkig ontfermde de eerste 'zwarte' onderwijzeres in Suriname, de vrije negerin **Johanna Christina Jonas** zich over het viertal. Zij had een schooltje gesticht voor les aan de donkere kinderen - de drie zoontjes zaten al bij haar op school. Zij zorgde dat met de erfenis van hun vader de vrijlating geregeld werd.

In 1842 werden Egbert Jacobus en zijn broers Wijnand Frederik en Jean Louis samen met hun moeder Judicque vrijgekocht uit de erfenis na de dood van hun vader. Daarna werd Judicque als vrije negerin bij de Moravische Broeder Gemeente (Hernhütters) gedoopt als Frederika Judith. De kinderen werden Luthers gedoopt, symbool voor vrijen en mulatten. Ze waren toen 9, 10 en 12 jaar oud.

Egbert Jacobus Bartelink klom op van opzichter en blankofficier tot directeur op diverse plantages: Voorburg, Wederzorg, Barbados, Maria Petronella, Potribo, Geyersvljijt, Reynsdorp, Concordia, Caledonia, Leliendaal, Belwaarde, Geertruidenberg en als laatste Ornamibo.

Op latere leeftijd was hij eigenaar van de **plantage Ornamibo**. Hij stierf in 1919 in Paramaribo.

*Egbert Jacobus Bartelink
1833-1919*

AFSLUITING

We hebben nog geen boek samengesteld voor onze families, want er zijn nog te veel dingen die uitgezocht moeten worden. Het is nog niet compleet genoeg.

Maar bij de Stichting Surinaamse Genealogie is in 2004 een bijdrage over de familie Bartelink gepubliceerd in het blad "Wi Rutu" (Onze Roots/Wortels), jaargang 4, nr.2.

Vorig jaar hebben we ons ook i.v.m. de Bartelink-voorouders uit Twente voorgesteld als nieuwe leden bij de NGV-afdeling Twente, in hun blad "Twente Genealogisch" nr.3 en nr. 4.

Mochten er mensen zijn die meer info hebben over de voorouders van Mary's betovergrootmoeder Trijntje Ploeger geb.Hensbroek 21-09-1845, dan zouden wij daar heel blij mee zijn.

Wij zijn bijzonder geholpen door Peggy Piet, Christel Monsanto (St. Sur. Genealogie) en Seniorwebs Genealogiegroep.

Zie ook: <http://www.suriname.nu/301ges/manumissie01.html>

Tip

Hans Reijngoud heeft de catalogus van de HNK-bibliotheek helemaal up-to-date gemaakt en Ger Telman heeft 'm vervolgens op de HNK-site geplaatst. Thuis kunt u dus op uw gemak zoeken wat de HNK-bibliotheek voor u te bieden heeft. En als u een boek gevonden heeft dat u wilt lenen, kunt naar de HNK-avonden komen om het op te halen. Lekker lezen op de winteravonden!

Nieuwe leden van HNK

door Wil Hermanus

De volgende leden heten we van harte welkom bij onze afdeling:

dhr. W.A. Mulder	Zaandam
dhr. H. Jansen	Alkmaar
dhr. N.G.M. Mulders	Heiloo
dhr. P. Kraakman	Noord-Scharwoude
dhr. P.A. Groen	Den Haag

We wensen u veel succes met uw onderzoek. En hopelijk ontmoeten we u op een van de HNK-avonden!

Verslag HNK-avonden

14 september 2011

'Wat kan Gens Nostra voor u bieden', lezing verzorgd door dhr. Cor de Graaf, redactielid van Gens Nostra.

Voor een selecte groep van 20 aanwezigen heeft dhr. de Graaf uiteengezet wie momenteel zorgen voor de uitgave van Gens Nostra, hoe de keuze van artikelen tot stand komt en welke rubrieken het maandblad kent.

De samenstelling van de redactie is, behalve uiteraard op deskundigheid en interesses van de leden, ook zo mogelijk regiogebonden. Opvallend is dat momenteel Limburg en Noord-Holland boven Amsterdam geen redactielid kennen met specifieke kennis of binding.

Elk artikel dat bij de redactie wordt ingebracht wordt door alle redactieleden gelezen en zo nodig van commentaar voorzien en daarna met de auteur besproken. In de correspondentie met de auteur wordt dan hulp aangeboden bij verdere uitwerking van het ingezonden artikel, aanvullingen en/of wijzigingen worden aangebracht, afbeeldingen worden verzorgd en tenslotte kan het resultaat naar de zetter.

Aan de hand van enkele stellingen konden de aanwezigen hun goed- of afkeuring laten blijken. Meestal kwam de stemming in de zaal redelijk overeen met het resultaat van een onderzoek dat was uitgewerkt in grafieken.

Die grafieken gaven ook een beeld van de inhoud van het blad door de jaren heen. Naast rubrieken als boek/periodiek/vragen e.a. bepalen genealogieën, stamreeksen en kwartierstaten toch grotendeels de inhoud.

Bij de vraag wat de reden kan zijn om geen artikel in te leveren komt toch o.a. naar voren dat er veelal enige schroom moet worden overwonnen. De spreker geeft duidelijk aan dat geen enkel ingeleverd artikel direct perfect is, maar er wordt zeer zelden een artikel geweigerd!

Nog wat adviezen tot besluit: ook een klein artikel kan waardevol zijn, misschien een artikel in de rubriek Wegwijs (lokale historie), ook een portret liefst uit de 19^e eeuw is heel welkom. Mogelijkheden genoeg!

12 oktober 2011

Afdelingsledenvergadering (zie verslag)

Tijdens de pauze:

Levendige discussies tussen leden onderling, uitwisselen van gegevens en het verstrekken van informatie aan beginnende genealogen!

Na de pauze:

Hans Reijngoud brengt de aanwezigen op de hoogte van het reilen en zeilen van onze bibliotheek en Piet Aaij vertelt over zijn zoektocht naar familie-gegevens.

9 november 2011

'Creatief schrijven van familieverhalen' verzorgd door mevr.S.A. Scholtens.

Waarom die zoektocht naar familiegegevens? Met deze vraag begon de spreekster en zo'n 45 aanwezigen wachtten op het antwoord, direct denkend aan hun eigen motivatie: belangstellend naar de voorouders óf een bezigheid voor allen met vroegpensioen óf tijdens familiebezoek door alle verhalen geboeid geraakt.... Feit is dat velen beginnen aan een stamboomonderzoek en dan moeten er toch wel, naast vele foto's, enkele verhalen van familieleden bij. Aan alle bezoekers wordt gevraagd enkele steekwoorden te noteren die aanleiding kunnen zijn tot het schrijven van een verhaal. Eerst wat bescheidenheid bij een ieder, maar er worden toch verschillende steekwoorden genoemd die veelal de grootouders betreffen en herinneringen aan gebeurtenissen in W.O. II.

Na een zeer geanimeerde pauze worden tips besproken om het schrijven van verhalen aan te moedigen: begin er morgen aan, zoek een rustig plekje en dwing jezelf elke dag iets op te schrijven. Wees niet al te kritisch, het is jouw verhaal! Genealogen zijn lang niet altijd verhalenvertellers, maar het is toch de moeite waard om het te proberen. En dat resulteerde toch in het voorlezen van zo'n 5 verhalen die als opdracht in alle rust ter plekke werden geschreven.

Een waarschuwing tot besluit: een verhaal mag nooit mooier worden gefantaseerd dan de werkelijkheid is. Vol ideeën gingen alle bezoeker huiswaarts.

Aanbevolen:

'De kunst van het schrijven over je naasten' van Tannie Dobbelaar

'Het zwijgen van Maria Zachea' door Judith Koelemijer

Genealogie Raake/Rake

door Karel Aaldijk

Voor een vriend van mijn zoon heb ik wat onderzoek gedaan naar de familienaam Rake/Raake. Die vriend, Paul Rake, zei dat deze naam zeer weinig voorkomt in onze regio. Ik had hem toen beloofd het een en ander na te kijken in de archieven van Alkmaar en Hoorn. Het resultaat is dat ik een genealogie heb gemaakt van deze familie met wat ik gevonden heb op internet en in de verschillende archieven.

In hoofdlijnen woonden leden van deze familie eerst in Hoorn, daarna in Oudkarspel en later overwegend in Zuid-Scharwoude.

De naam Raake/Rake komt ook veel voor in het oosten van ons land. Misschien ligt er een gemeenschappelijke oorsprong in Duitsland?

I *Rudolf Raake*, overl. Duitsland, tr. *N.N.*

In de overlijdensakte van zijn zoon Hendrik Raake (1832) staat dat Rudolf Raake in Duitsland woonde en daar is overleden.

Uit dit huwelijk:

1. *Johannes Hendricus Raake*, geb. Hoorn circa 1784 (zie II).

II *Johannes Hendricus Raake*, geb. Hoorn circa 1784, schoenmaker, overl. Oudkarspel 11-04-1832,

otr. Grootebroek 04-01-1808, tr. kerk Wervershoof 24-01-1808

Geertruida Meijer, geb. Hoorn circa 1786, overl. Zuid-Scharwoude 06-05-1859, dr. van *Willem Meijer* en *N.N.*

Zijn naam bij zijn trouwen en in alle geboorte- en overlijdensaktes is Hendrik Raake en nergens Johannes Hendricus.

(Johannes) Hendricus Raake en Geertruida Meijer zijn tussen 1815 en 1819 naar Oudkarspel gegaan.

In het Westfries Archief in Hoorn is de geboorteplaats een keer vermeld als Andijk en een andere keer als Wervershoof (op aparte kaartjes). De geboorteplaats staat op een kaartje in het Westfries Archief vermeld als Andijk (Bangert).

Bij ondertrouw staat vermeld dat beide komen van Noorderdijk onder Lutjebroek. Mogelijk woonde Geertruida toen in Lutjebroek, omdat zij in Grootebroek in ondertrouw zijn gegaan. Misschien woonden zij in Andijk, maar is het huwelijk en de doop van Willem in Wervershoof geweest omdat er in Andijk geen RK kerk was.

*Zij trouwen "in bijzijn der gemeente".
RK ondertrouw, Grootebroek, DTB 18, F 18/04.
RK trouwen, Wervershoof, DTB 3, F3/2. .*

Uit dit huwelijk:

1. *Willem Raake*, ged. Wervershoof 02-10-1808, overl. Hoorn 02-09-1816.
RK dopen, Wervershoof, DTB3, F3/02
2. *Adolphus Raake*, ged. Hoorn 15-10-1809.
Adolphus is gedoopt in de RK Statie Achterom in Hoorn. DTB Hoorn, F36.
3. *Maria Geertrudis Raake*, geb. Hoorn 20-05-1811, overl. Zuid-Scharwoude 07-05-1836,
tr. ald. 27-01-1833 *Nicolaus Buur*, geb. Nieuwe Niedorp 14-09-1798, zn. van *Klaas Cornelisz Buur* en *Lysbet Klaasdr Bleeker*.
*RK Statie Achterom, DTB Hoorn, F36.
In de geboorteakte staat de naam "Marijtje Raake".
De vader ondertekende met "Henderek Raake".*
4. *Geertje Raake*, geb. Hoorn 26-05-1813, overl. ald. 18-12-1813.
Adres was " 't Kleine Noord".
5. *Rudolph/Adolph Raake*, geb. Hoorn 10-12-1815 (zie IIIa).
6. *Willem Raake*, geb. Oudkarspel 20-07-1819, overl. ald. 18-08-1819.
7. *Geertje Raake*, geb. Oudkarspel 08-11-1820, overl. ald. 23-10-1833.
8. *Willem Raake*, geb. Oudkarspel 08-10-1822, overl. ald. 13-09-1825.
9. *Elisabeth Raake*, geb. Oudkarspel 14-03-1825, overl. ald. 09-04-1827.
10. *Johannes Hendricus Raake*, geb. Oudkarspel 22-10-1828 (zie IIIb).
11. *Elizabeth Raake*, geb. Oudkarspel 22-02-1831, overl. ald. 11-11-1831.

IIIa *Rudolph/Adolph Raake*, geb. Hoorn 10-12-1815, slachter, arbeider, schoenmaker, overl. Oudkarspel 04-04-1874, tr. ald. 03-02-1839 *Antje Bos*, geb. Oudkarspel 10-1814, dienstbare, overl. Hensbroek 05-07-1881, dr. van *Cornelis Bos* en *Trijntje Japiks Bruijn*.
In huwelijksakte staat de naam Rudolph Raake genoemd.

Bij de geboorte van zijn kinderen staat zijn naam steeds als Adolph!

Antje Bos vertrok, gelijk met haar zoon Johannes Hendricus, op 24 juni 1875 naar Zuid-Scharwoude.

Rudolph en Antje hebben de huwelijksakte niet getekend omdat zij verklaarden niet te kunnen schrijven.

Uit dit huwelijk geboren te Oudkarspel:

1. *Cornelis Raake*, geb. 22-05-1839, overl. ald. 18-07-1872.
Cornelis vertekt op 19 juni 1862 naar Warmenhuizen.
2. *Hendrik Raake*, geb. 05-06-1840, overl. ald. 05-06-1845.
3. *Mietje Raake*, geb. 27-08-1842, overl. ald. 19-11-1857.
4. *Willem Raake*, geb. 09-05-1844, overl. Zuid-Scharwoude 03-06-1916,
tr. (1) Oudkarspel 02-05-1872 *Cornelia Boots*, geb. Berkhout circa 1844, dr. van *Evert Boots* en *Trijntje Duits*,
tr. (2) De Rijp 08-05-1897 *Anna Maria Bakker*, dr. van *Hendrik Bakker* en *Marijtje Out*,
tr. (3) Zuid-Scharwoude 21-04-1910 *Hermina Kazenbroot*, dr. van *Jacob Kazenbroot* en *Elizabet Praat*,
tr. (4) Zuid-Scharwoude 12-01-1911 *Trijntje Hoogwater*, geb. Koedijk 10-08-1857, overl. Medemblik 01-02-1941, dr. van *Cornelis Hoogwater* en *Maartje Kunis*.
5. *Trijntje Raake*, geb. 06-10-1845, overl. ald. 19-02-1848.
6. *Geertje Raake*, geb. 15-12-1847,
tr. Spanbroek 01-02-1877 *Cornelis van Etten*, geb. Spanbroek circa 1853, zn. van *Leendert van Etten* en *Geertje Mol*.
7. *Trijntje Raake*, geb. 22-12-1849, overl. Bloemendaal 13-04-1888. *Ongehuwd*.
8. *Antje Raake*, geb. 28-03-1852,
tr. Hensbroek 13-04-1877 *David Commandeur*, geb. Hensbroek 1850, zn. van *Cornelis Commandeur* en *Trijntje van Diepen*.
9. *Elisabeth Raake*, geb. 24-11-1853, overl. ald. 13-10-1870.
10. *Hendrica Raake*, geb. 23-12-1855, overl. ald. 21-06-1856.
11. *Hendrica Raake*, geb. 15-06-1857,
tr. 20-04-1882 *Klaas Boud*, geb. Hoogwoud circa 1858, zn. van *Gerrit Boud* en *Klaasje Hoek*.
12. *Johannes Hendricus Raake*, geb. 20-01-1860 (zie IV).

IIIb *Johannes Hendricus Raake*, geb. Oudkarspel 22-10-1828, overl.

ald. 14-01-1860,

tr. ald. 05-10-1856 *Trijntje de Nijs*, geb. Warmenhuizen
09-07-1834, dr. van *Tijs de Nijs* en *Maartje Kuis*.

Uit dit huwelijk:

1. *Neeltje Rake*, geb. Oudkarspel 17-04-1857,
tr. Anna Paulowna 13-10-1881 *Jan Stoop*, geb. Sint
Maarten circa 1858, zn. van *Cornelis Stoop* en *Leentje
Sieriks*.
2. *Johannes Hendricus Rake*, geb. Oudkarspel 23-05-1860,
overl. ald. 30-09-1860.

IV *Johannes Hendricus Rake*, geb. Oudkarspel 20-01-1860, arbeider,
landbouwer, overl. na 1922,

tr. (1) Egmond-Binnen 11-05-1888 *Antje Zentveld*, geb.

Egmond-Binnen circa 1863, dr. van *Jan Zentveld* en *Adriana
Koge*,

tr. (2) Heerhugowaard 15-08-1902 *Bregtje Vlaar*, geb. Nieuwe
Niedorp 15-10-1869, dr. van *Dirk Vlaar* en *Grietje Klaver*. Eerder
tr. *Jan Groen*.

*Johannes Hendricus vertrok, met zijn moeder Antje Bos, op
24 juni 1875 naar Zuid-Scharwoude.*

Uit het eerste huwelijk geb. te Zuid-Scharwoude:

1. *Adolf Rake*, geb. 17-11-1889 (zie V).
2. *I.z. Rake*, geb. 15-09-1890.
3. *Adriana Rake*, geb. 17-01-1892, overl. ald. 20-01-1892.
4. *Johannes Rake*, geb. 26-03-1893, overl. ald. 29-06-1893.
5. *Willem Rake*, geb. 03-12-1894.
6. *I.z. Rake*, geb. 18-12-1897.
7. *Antje Rake*, geb. 15-10-1898, overl. ald. 18-10-1898.
8. *I.k. Rake*, geb. 15-10-1899.
10. *Adriana Rake*, geb. 05-10-1901, overl. ald. 22-10-1901.

Uit het tweede huwelijk:

11. *Cornelis Rake*, geb. Zuid-Scharwoude 26-05-1903, tr. *N.V.*

V *Adolf Rake*, geb. Zuid-Scharwoude 17-11-1889,

tr. (1) Anna Paulowna 03-05-1912 *Maria Philipsen*, geb. Anna
Paulowna 07-03-1887, dr. van *Johannes Philipsen* en *Maartje
Botman*,

tr. (2) 04-10-1923 *Maria Mulder*, geb. Steggenda circa 1881, dr.
van *Karel Mulder* en *Catharina Gerritsma*.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Anna Maria Rake*, geb. Zuid-Scharwoude 24-02-1913.

2. *Johannes Hendricus Wilhelmus Rake*, geb. Anna Paulowna 27-07-1914.
3. *Hendricus Rake*, geb. Zuid-Scharwoude 05-02-1916, overl. ald. 07-05-1916.
4. *Maria Bregitta Rake*, geb. Zuid-Scharwoude 08-09-1917, overl. ald. 09-05-1920.
5. *Bregitta Margaretha Rake*, geb. Zuid-Scharwoude 13-05-1919.

VRAAG EN ANTWOORD

Deze rubriek staat ten dienste van leden die met hun onderzoek zijn vastgelopen. Mocht u aanwijzingen hebben om het onderzoek van de vraagsteller vlot te trekken, dan hopen we dat u de redactie hiervan in kennis wilt stellen zodat we de reacties kunnen publiceren.

In een onderzoek naar een schilderij te Dokkum kom ik de echtgenote tegen van de burgemeester van Dokkum, **Sara van den Broeke**. Ze was voorheen getrouwd geweest met de Alkmaarder **Gualther(us) Zeeman** en zelf ook afkomstig uit Alkmaar. Van beiden zijn deze gegevens bekend: Zeeman (Gualtherus en Jacobus), broeders, geb. te Alkmaar, de eerste aldaar begraven 16-10-1692, de tweede aldaar overleden maar te Hoorn begraven op 11-8-1700. Zij werden op 16-7-1654, de eerst als 22-, de laatste als 21-jarige te Leiden ingeschreven als studenten in de filosofie en promoveerden gelijktijdig op 10-7-1658 met de kap tot meesters in de rechten, bezongen door Coccejus, Hormus, R. Neuhusius, H. Bruno e.a. Gualtherus werd advocaat voor den Hove van Holland te 's Gravenhage en ondertrouwde, daar wonende, op 20-6-1660 te Alkmaar met eene haagse juffrouw, Margaretha van de Kerckhoven, en 15-8-1663, weder te Alkmaar, met Johanna Webster, j.d. van en te Amsterdam; en Jacobus, te Hoorn wonende, waar hij in 1681 het schepenambt heeft bediend, te Alkmaar op 21-1-1679 met Cornelia Sonck, j.d. te Hoorn. Als derde trouwt hij, mogelijk te Batavia, met Sara van den Broeke.

Sara van den Broeke trouwt na het overlijden van Zeeman met de Dokkumer burgemeester Julius Schelto van Aitzema op 6-12-1693 te Alkmaar.

Mijn vraag: Wie heeft meer informatie over Zeeman en/of Van den Broeke? Wellicht zijn er afbeeldingen bekend?

Hans Zijlstra, Historische Vereniging Noordoost Friesland,
e-mail: sneuperdokkum@yahoo.com

'Ingekoomen met attest van lidmaatschap' door R. Voortman.
(nr.201) Lutherse migranten in Noord-Holland van 1650 tot 1850.

Onlangs is dit boekwerk, uitgegeven in 1999, ons ter hand gesteld. Het betreft een uitgebreid onderzoek naar de trek- en verhuisbewegingen van lutherse migranten. Naast een inleiding met een beschrijving van een toenemend aantal immigrerende lutheranen, het ontstaan van deze geloofsgroepering in de 16^e eeuw, de opkomst van lutherse gemeenten in Noord-Holland wordt een over-zicht gegeven van de lutherse parochie-indeling in onze provincie. Zo zien we een tabel met een overzicht van het aantal lutheranen in 1845: Amsterdam 32000, Haarlem 1600, Zaanadam 1000, Alkmaar 650 e.v. Zij vormen geen besloten groep tegenover de autochtone bevolking. Menig lutheraan huwt met een persoon uit een andere geloofsgroep. In de lutherse lidmatenregisters werden zo'n 1700 beroepen geteld w.o. militair, bakker, dienstmaagd, lijfknecht, schoonmaker en textielnijverheid. Hoofdstukken over binnenlandse migratie, plaatsen van herkomst binnen Centraal-Europa en overig Europa en vele bijlagen geven een imposant beeld van de lutherse migranten. Voor de geïnteresseerde genealoog bevat dit boekwerk een schat aan gegevens.

'Plaatsnamen in Noord-Holland' (nr. 196)

Uitgave van het Noordhollands- en Haarlems Dagblad, IJmuider Courant en De Gooi en Eemlander. Dit boekje bevat verklaringen voor topo- en geografische namen en hun mogelijke betekenis.

'Balans van een eeuw' Jubileumuitgave 'Van Handelsschool tot Stedelijk Dalton College Alkmaar' 1909-2009. (nr. 200)

'100 jaar Van Til Interieur' door Hans Koolwijk. (nr. 199)

De vierde generatie Van Til bewijst dat een familiebedrijf dat zich onderscheidt van anderen succes oogst. Jan van Til en zijn vrouw Grietje zouden hebben gedroomd van een zaak zoals Frank en Mark van Til momenteel leiden. Spaarzaamheid en soberheid waren de basis van het meubelwinkel-tje, dat in 1904 in de Boterstraat werd geopend. Langzaam, behoedzaam, stap voor stap groeide de zaak. In 1987 beheerste Van Til een deel van het winkel-gebied tussen Huigbrouwerstraat en Payglop. De stap naar een beter bereikbare plek aan de Noorderkade was logisch maar gedurfd. Het resultaat laat zich zien. Aldus oud-burgemeester Van Rossen in de inleiding.

Gelezen in het Noordhollands Dagblad van 10-10-2011

Heerhugowaard overweegt zich terug te trekken uit het Regionaal Archief. De gemeente vindt dat de kosten veel te veel zijn gestegen zonder dat daar iets voor terug komt.

De deur is nog niet helemaal dicht. Als het bestuur van het archief met een alternatief samenwerkingsmodel komt, wil Heerhugowaard nog overwegen om te blijven. Maar op zo'n alternatief wacht de gemeente nu al een half jaar.

De kosten voor de gemeente zijn in een paar jaar tijd gestegen van 50.000 naar 200.000 euro. „Zonder dat er extra strekkende meters archiefruimte zijn bijgekomen”, zo laat wethouder Leo Dickhoff weten.

Volgens een gemeentewoordvoerder betalen de zestien gemeenten die in het archief samenwerken nu per inwoner. Dat zou in de ogen van Heerhugowaard een betaling naar mate van het gebruik moeten worden. Heerhugowaard onderzoekt momenteel of een eigen archief niet goedkoper is.

Raadslid Maya Bolte van Leefbaar Alkmaar heeft het college van Alkmaar gevraagd wat de gevolgen zijn van een uittreding van Heerhugowaard.

Directeur Paul Post van het Archief zegt dat Heerhugowaard ongeveer 10 procent van de totale inkomsten levert. Volgens hem is het Archief recent overgeschakeld op een bekostiging per inwoner. En dat heeft voor Heerhugowaard nadelig uitgepakt vanwege haar grote inwonertal, terwijl zij betrekkelijk weinig historie heeft. Daarnaast moet er momenteel geïnvesteerd worden in een nieuw depot.

Volgens Post onderschat Heerhugowaard de kosten en inspanningen van een eigen archief.

Tip

Als u op zoek bent naar interessante sites voor genealogisch onderzoek, kunt u eerst naar de site van de NGV gaan (www.ngv.nl) en daar het tabje (Links) aanklikken. De betreffende sectie bevat meer dan 2000 links die steeds worden geactualiseerd!

ZOEK DE VERSCHILLEN

Van Karel Aaldijk ontving de redactie een kopie van een blad uit het doopboek van Sliedrecht anno 1741. Het is opmerkelijk dat er zoveel variaties zijn in de schrijfwijze van de maanden januari en februari.

A? 1741. Hebben in de kerk tot sliedrecht den christelijken dogt ontfangende onderstaende kinderen

Den eerste Januari _____ Barber
 Dochter van Arien Aalense v'isser En Annigje Ariens v'isser.
 getuygen Arien Aalense v'isser
 neeltje wouter v'oss

nog dito is dan uer _____ Janna
 Dochter van de mi overlede van Arien v'isingoden en van cornelia d'irk v'oss
 getuygen Arien v'isingoden
 neeltje Ariens v'oss
 den 19 jarne wanie _____ Dirk
 zone van Hendrik Dirke en Cornelia Joppe
 geteunnit Dirke paus
 neeltje

Den 19 jarne wanie _____ Cornelis
 zone van teunnit Cornelis v'elbrijken Hendrikje v'elbrijken
 geteunnit teunnit v'elbrijken Hendrikje v'elbrijken
 neeltje v'elbrijken Hendrikje v'elbrijken

Den 19 jarne wanie _____ Gerrigje
 Dochter van maarte Claasbe Tuijtel en neeltje v'orhoff
 geteunnit maarte Claasbe Tuijtel
 neeltje v'orhoff

Den 19 jarne wanie _____ Dirkje
 Dochter van maarte Claasbe Tuijtel en neeltje v'orhoff
 geteunnit maarte Claasbe Tuijtel
 neeltje v'orhoff

Den 12 februarie _____ Gerrit
 zone van Arie garritse Eijkelonboom en manigje doogels
 geteunnit Arie garritse Eijkelonboom
 neeltje

Den 12 februarie _____ neeltje
 dochter van leendert Paalisse en Rague bare
 geteunnit leendert Paalisse
 neeltje

Den 12 februarie _____ Arien
 zone van Adriaan Rijke van der skal En jaan iggide jong
 geteunnit Adriaan Rijke van der skal
 neeltje

Den 25 februarie _____ Arien
 zone van teunnit v'orhoff en van maarte v'orhoff
 geteunnit teunnit v'orhoff
 neeltje

Den 25 februarie _____ Gerrit
 zone van teunnit v'orhoff en van maarte v'orhoff
 geteunnit teunnit v'orhoff
 neeltje

een kind van de
 kerk van de
 kerk van de
 kerk van de

Onderstaand artikel verscheen in 'Amstelland', het blad van NGV-afdeling Amsterdam e.o. Redacteur/auteur Pieter Miebies gaf welwillend toestemming om het eveneens in ons blad te mogen publiceren.

El último nombre después del matrimonio

door Peter Miebies

Waar gaat dit nou toch weer over?

U spreekt kennelijk geen Spaans, moet ik dan concluderen. De schrijver van dit stukje trouwens ook niet maar de kop van dit artikel betekent zo veel als 'de achternaam na het huwelijk'. En dan hebben we het niet over de situatie in Nederland maar in Spaanstalige landen.

Uw redacteur is niet alleen geïnteresseerd om te weten hoe dit soort 'conventies' in andere landen toegepast wordt, een feit is ook dat in Nederland kinderen rondlopen met voorouders in Spaanstalige landen. Dat betreft niet alleen Spanje maar ook Zuid- en Midden-Amerika m.u.v. Brazilië. Denk maar aan kinderen van gastarbeiders uit de 50-/60-er jaren en adoptiekinderen. Daarom kan de hierna volgende informatie nog wel van nut zijn.

In dit artikel vindt u hetgeen in Spaanstalige landen het meest gebruikelijk is maar het zal duidelijk zijn dat er lokaal (sic) andere gebruiken in zwang zijn. Evenzo zullen er door de tijd heen, veranderingen zijn opgetreden.

In Nederland is het gebruik¹ dat de vrouw na het huwelijk de naam van de man aanneemt en daar in voorkomende gevallen de meisjesnaam aan toevoegt. Bij de Burgerlijke Stand is zij alleen maar bekend onder de eigen meisjesnaam met de toevoeging 'echtgenote van' (e/v)² en dan de familienaam van de man. Het is overigens typisch dat van een dergelijke toevoeging bij de man geen sprake is. De tekst in de wet laat dit n.m.m. wel toe maar het gebeurt niet, voor zover mij bekend. Maar dit terzijde.

Spanjaarden hebben, in onze beleving, vaak lange namen. 'Lang' is bedoeld in de betekenis van veel woorden, niet van veel letters. Daarbij is het goed te weten dat Spanjaarden er geen 2^e en/of 3^e voornaam op na houden.

¹ Maar het kán wel anders. Bij de huwelijksaangifte ondertekent men de z.g. 'verklaring naamgebruik'. Hierin geeft men aan hoe men vanuit de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) wenst te worden aangeschreven. Dat kan dan met de eigen geslachtsnaam, alleen de naam van de partner, met de naam van de man of vrouw gevolgd door de eigen geslachtsnaam of andersom. Vier mogelijkheden dus.

² De afkorting 'w/v' wordt gebruikt voor 'weduwe van'

Soms lijkt dat wel zo, maar de schijnbaar 2e voornaam is dan integraal onderdeel van de 1e naam. Bv. José Luis. Wij zouden daar een streepje tussen zetten (Jan-Willem) maar dat doet men in principe niet (maar komt in toenemende mate wel voor). Het is dus zinloos om Luis als een vernoeming te beschouwen en op zoek te gaan naar bv. een grootvader die Luis heet. Of omgekeerd, een gevonden Luis met een bepaalde achternaam zal vrijwel nooit de gezochte persoon zijn. Wel is het zo dat ook in Spanje het begrip 'patroniem' bestaat. De uitgang 'ez' bv. betekent 'zoon van', dus 'Hernández' is 'zoon van Hernando'.

In principe hebben Spanjaarden³ twee achternamen. De eerste is de eerste achternaam van de vader (apellido paterno) en de tweede de eerste achternaam van de moeder (apellido materno).

Als voorbeeld de voormalige Spaanse premier Felipe González Márquez (1982-1996). Zijn vader heet Felipe González Helguera, zijn moeder is Juana Marquez Dominguez. De naam 'Gonzáles komt dus van de vader en Marquez van zijn moeder. Eventuele broers en zusters van de premier dragen dus allemaal de naam 'González Márquez'. Daarmee komt het aantal verschillende achternamen binnen één gezin op drie.

De premier is getrouwd (geweest) met María del Carmen Julia Romero López. Een opgestelde stamreeks is toch wat minder verwarrend dan waarvoor u misschien vreesde:

1. Felipe González Helguera x Juana Marquez Dominguez
2. Felipe González Márquez x María del Carmen Julia Romero López
3. Pablo González Romero (oudste zoon)

De enige voornaam van Pablo's moeder is dus 'Maria del Carmen Julia'.

Wanneer u de premier zou willen aanspreken, dan gebruikt u alleen de naam van de vader, de apellido paterno: Señor González en niet Señor Márquez.

Het is overigens niet ongebruikelijk dat wanneer de naam van de vader een zeer algemene is, een man wordt aangesproken met de naam van zijn moeder. Een voorbeeld? De huidige Spaanse premier die bekend staat onder de naam Zapatero ter-wijl zijn volledige naam José Luis Rodríguez Zapatero is.

[Bron: dit artikel is gebaseerd op gegevens van My Heritage, Wikipedia en Spaanse genealogische sites.]

³ Daarmee worden alle Spaanstaligen bedoeld.

OPMERKELIJK

Het was te voorzien

In Den Helder wordt op 30-5-1918 een echtscheiding ingeschreven omdat het huwelijk van Hendrik de Wolf en Guurtje de Leeuw is gestrand.

Bigamie

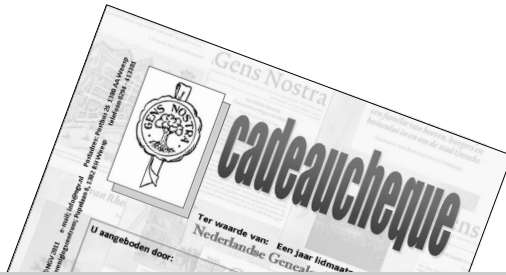
Den Helder 10 juli 1908:

Aaljo Noor, 32 jr, geb. te Winschoten, wonend Den Helder, trouwt met Antonia Cornelia Louisa Berends, 30 jr, geb. te 's-Gravenhage, echtgenote van Simon van Loenen.....

Vooraankondiging familieboek Leek

Jaap Leek, het HNK-lid dat in één jaar het vaakst in het Alkmaars archief werd gesignaleerd, heeft samen met zijn echtgenote zijn aantekeningen over de familie Leek en aanverwanten uitgewerkt. Op dit moment is drukkerij Pirola ermee bezig. Naar verwachting wordt zijn familieboek op 11 december opgeleverd! In het volgende HNK-blad kunt u er alles over lezen.

Tip

Zoekt u in deze tijd een origineel cadeau? Denk dan eens aan een jaarlidmaatschap van de NGV. In de Gens Nostra van december zal daartoe een aanvraagbon plus een voorbeeld van de cadeaucheque 2012 gepubliceerd worden. Ook op de website zal binnenkort een aanvraagformulier te vinden zijn. Zodra de betaling is ontvangen stuurt de ledenadministratie u een fraaie cadeaucheque met enveloppe toe, die u zelf kunt overhandigen. Het lidmaatschap gaat in op 1 jan. 2012.

Adressen NGV Afdeling Hollands Noorderkwartier

Afdelingsbestuur

Voorzitter	mw. T.A.C. Schoehuijs-de Vries Voordam 30, 1811 MA Alkmaar, tel: 072-5119998, fax: 072-5156666, e-mail: truusschoehuijs@kpnmail.nl
Secretaris, PR en plv. afd. afgev.	mw. W.J. Hermanus-Schipper Wipmolen 10, 1823 GB Alkmaar, tel: 072-5154716, e-mail: wil.hermanus@gmail.com
Penningmeester	H. van der Velde, M.H. Tromplaan 9, 1901 WX Castricum, tel: 0251-653778, e-mail: hugo.noortje@hetnet.nl, bankrekening: 108334 t.n.v. NGV-afd. HNK te Castricum
Vice-voorzitter en afd. afgev.	J.J. Kaldenbach Amstelstraat 18, 1823 EV Alkmaar, tel: 072-5123029, e-mail: jos.kaldenbach@tiscali.nl
Lid	P.D. Aaij Merwedestraat 23, 1823 VK Alkmaar, tel: 072-5119510, e-mail: pdaaij@hetnet.nl

Overige functies

Bibliotheek	J. Th. Reijngoud Kasteellaan 15, 1829 BD Oudorp, tel: 072-5126229, e-mail: reijngoud@zonnet.nl
Coördinatie Afd. LedenService	vacant
Kwartierstaten- boeken	P.D. Aaij (adres zie boven)
Mormonenfiches	mw. E. Greijer-Gürsch Hoog en Laag 167, 1852 AX Heiloo, tel: 072-5335967, e-mail: elfi.greijer@quicknet.nl
Computer- helpdesk	Voor alg. vragen en GensDataPro: A.J. Biesbroek Kasteelstraat 63. 1724 SC Oudkarspel tel: 0226-313548, e-mail: ajbiesbroek@hetnet.nl

HNK Afdelingsblad

Redactie en redactie-adres	G. Telman Hulstlaan 87, 1702 VK Heerhugowaard, tel: 072-5715452, e-mail: telgriffam@hetnet.nl
Redactie	mw. M.C. Luken-Sluis Hulstlaan 101, 1702 VK Heerhugowaard, tel: 072-5716779, e-mail: lukensluis@kpnmail.nl
Redactie	P.D. Aaij (adres zie boven)
Correctiewerk	mw. A. van Koersveld-Groeneboom
Verzending (coördinatie)	mw. H.T.H. Zonneveld-Aupers Slochterwaard 137, 1824 KT Alkmaar, tel: 072-5128124, e-mail: henny@bsg.nl